

ЗМІСТ

	ст.
Основні показники здійснення соціальної роботи з сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах за період з 2013-2014 років	3
1. Організаційно-правова та кадрова робота	
1.1. Мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в Херсонській області	4
2. Здійснення соціальної роботи	
2.1. Соціальна робота з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах	6
2.2. Профілактика раннього соціального сирітства	12
2.3. Соціальне супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу	14
2.4. Соціальна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, особами з їх числа	16
2.5. Профілактика насильства у сім'ї	19
2.6. Профілактична робота у дитячому та молодіжному середовищі, у тому числі серед груп ризику	20
2.7. Соціальна реабілітація дітей та молоді з функціональними обмеженнями	23
2.8. Соціальна робота з особами, які перебувають у конфлікті з законом	24
3. Інша діяльність	
3.1. Соціально-рекламна діяльність та робота із ЗМІ центрів СССДМ області	25
3.2. Аналіз роботи зі зверненнями громадян	27
3.3. Матеріально-технічне забезпечення центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	27

Додаток 1. Показники соціальної роботи з сім'ями, які перебували у складних життєвих обставинах за 2013-2014 рік (таблиця)

Додаток 2. Показники щодо розвитку сімейних форм

влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування за 2013 рік та за 2014 рік (таблиця)

Додаток 3. Питома вага дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа, яким надано житло, до загальної кількості дітей даної категорії та осіб з їх числа, які потребують житла та перебувають на квартирному обліку (таблиця)

Додаток 4. Робота за напрямком "Профілактика насильства в сім'ї" (таблиця)

Основні показники здійснення соціальної роботи з сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах за період з 2013-2014 років

№ п\п	Показники здійснення соціальної роботи	2013 рік	2014 рік
1	штатна кількість працівників мережі центрів області:	435	151
	з них фахівців із соціальної роботи	302	43
3	кількість сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах на обліку ЦССДМ	6318	5207
	в них дітей:	13009	10245
4	кількість виявлених сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах	5039	2415
	в них дітей:	9436	4202
5	кількість здійснених соціальних інспектувань	39310	20555
6	загальна кількість сімей, охоплених соціальним супроводом сімей:	3429	2347
	в них дітей:	7415	5106
7	знято з соціального супроводу з позитивним результатом	1850	1786
8	надано соціальних послуг в ході соціального супроводу	274059	94840
9	Питома вага дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, яким надано житло до загальної кількості даної категорії, які перебувають на квартирному обліку та потребують житла	3,8 %	1,12%

РОЗДІЛ I Організаційно-правова та кадрова робота

1.1. Мережа центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в Херсонській області

Станом на 01.01.2015 року в Херсонській області діють 23 центри СССДМ, що мають статус юридичної особи, з них: 1 - обласний, 4 – міські, 18 – районних. Згідно Типових структури та штатів станом на 01 січня 2014 року в системі центрів СССДМ Херсонської області має працювати 254 державних службовців та 316 фахівців з соціальної роботи. Кількість затверджених штатних посад 136, фактично працює – 108 осіб, вакантних посад – 26. Укомплектованість кадрами - державними службовцями складає 79 %.

Окрім державних службовців у мережі центрів протягом 2014 року працювало 43 фахівця із соціальної роботи, що на 14% відповідає нормам Типових структури та штатів. Враховуючи стан місцевих бюджетів слід прогнозувати подальше скорочення фахівців з соціальної роботи орієнтовно на 15-20%.

Питання приведення чисельності працюючих спеціалістів (державних службовців) мережі центрів СССДМ до Типових вимог залишається невирішеним. Що призводить до додаткового навантаження на систему надання соціальних послуг.

За рівнем освіти 92% спеціалістів центрів СССДМ області з повною вищою освітою (у 2013 році – 97%); 8% з базовою вищою освітою (у 2013 році – 3%) (діаграма № 3).

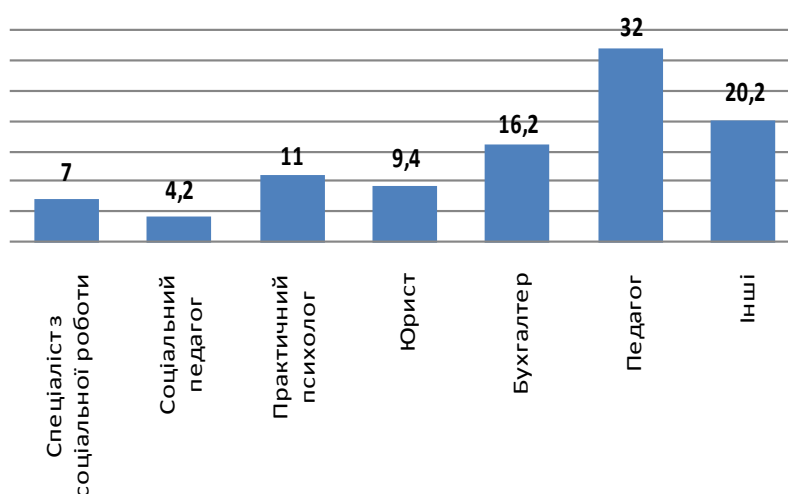
Діаграма №1

Фаховий рівень осіб, на яких покладене виконання функцій держави в цілому відповідає вимогам, дані представлені на діаграмі №1.

Більшість працівників центрів мають педагогічну освіту - 42 особи (39%); соціальних педагогів та соціальних працівників – 13 (12%); психологів – 14 (13 %), юристів – 12 (11%); решта –

економічну та технічну освіту. Спостерігається тенденція до збільшення числа молодих працівників в мережі, що з однієї сторони, позитивно впливає на

Фаховий рівень державних службовців мережі центрів СССДМ області (%)

впровадження інноваційних підходів, з іншої - потребує більших затрат ресурсів на навчання та стажування.

Разом з тим в сільських районах області відчутний дефіцит кваліфікованих кадрів з вищою освітою відповідного спрямування.

Слід зазначити, що обласним центром ССС ДМ у 2014 році використано всі можливості, щодо перенавчання та підвищення кваліфікації спеціалістів та фахівців мережі. За результатами здійснених заходів пройшли підвищення кваліфікації – 3 особи. Також 3 спеціалісти центрів соціальних служб поступили на заочне навчання в вищий навчальний заклад з метою отримання другої вищої освіти за спеціальністю «соціальна робота» та «державне управління».

Відповідно до аналізу організаційно-кадрової роботи необхідно:

- сприяти введенню до штатних розписів мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді посад фахівців із соціальної роботи за рахунок коштів місцевих бюджетів;

- організувати та провести підвищення кваліфікації державних службовців мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді на базі Херсонського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій ;

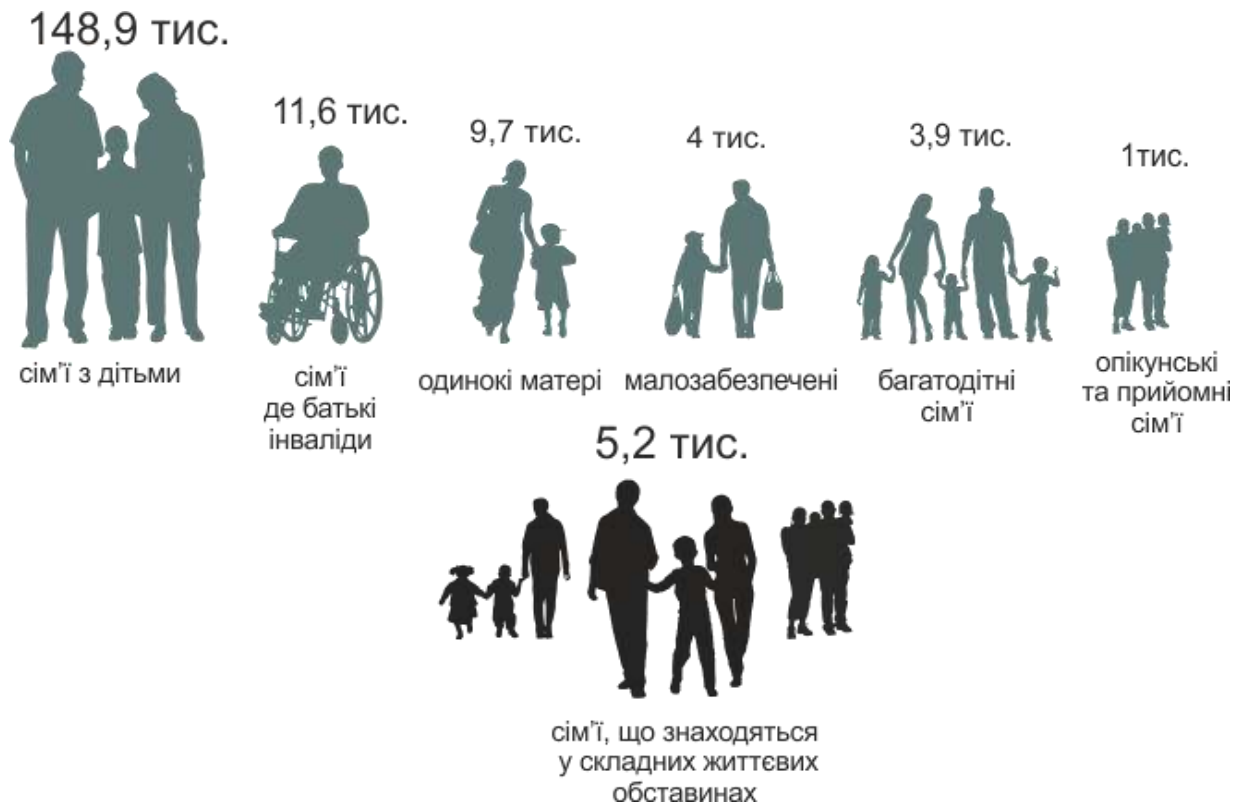
- рекомендувати працівникам мережі центрів СССДМ навчання в навчальних закладах, що здійснюють підготовку за напрямками «Державна служба» та «Державне управління» продовжити співпрацю з вищими навчальними закладами щодо працевлаштування випускників із спеціальністю «соціальна робота» до мережі центрів СССДМ області;

- провести фахові семінари для спеціалістів МРЦСССДМ за відповідними напрямками роботи.

РОЗДІЛ II. Здійснення соціальної роботи

2.1. Соціальна робота з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах.

За статистичними даними в Херсонській області налічується 403,8 тис. домогосподарств, з них: 148,9 тис. – з дітьми, що складає 36,9% від загальної чисельності. З них 34,2 тисячі (23%) домогосподарств у складі яких є діти, що не мають одного або обох батьків;

Тенденції щодо посилення економічної кризи, зростання рівня безробіття негативно впливають на рівень життя населення, призводять до виникнення або поглиблення складних життєвих обставин. Особливої уваги з боку громади, соціальних служб потребують уразливі категорії сімей з дітьми: багатодітні, опікунські, малозабезпечені, неповні сім'ї; сім'ї трудових мігрантів, безробітні, сім'ї, які виховують дитину-інваліда та сім'ї з дітьми де є батьки інваліди.

За результатами роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у 2014 році виявлено та взято на облік 2415 сімей (в них дітей: 4202), Всього на обліку центрів СССДМ протягом року перебувало 7984 сім'ї (в них 15279 дітей), яким надавалися соціальні послуги або 1,9% від загальної кількості домогосподарств. Найбільш високий відсоток охоплення у: Цюрупинському (2,1% охоплення від загальної кількості сімей в районі), Білозерському (2,5%), Новотроїцькому (3,6%), районах. Найменший у

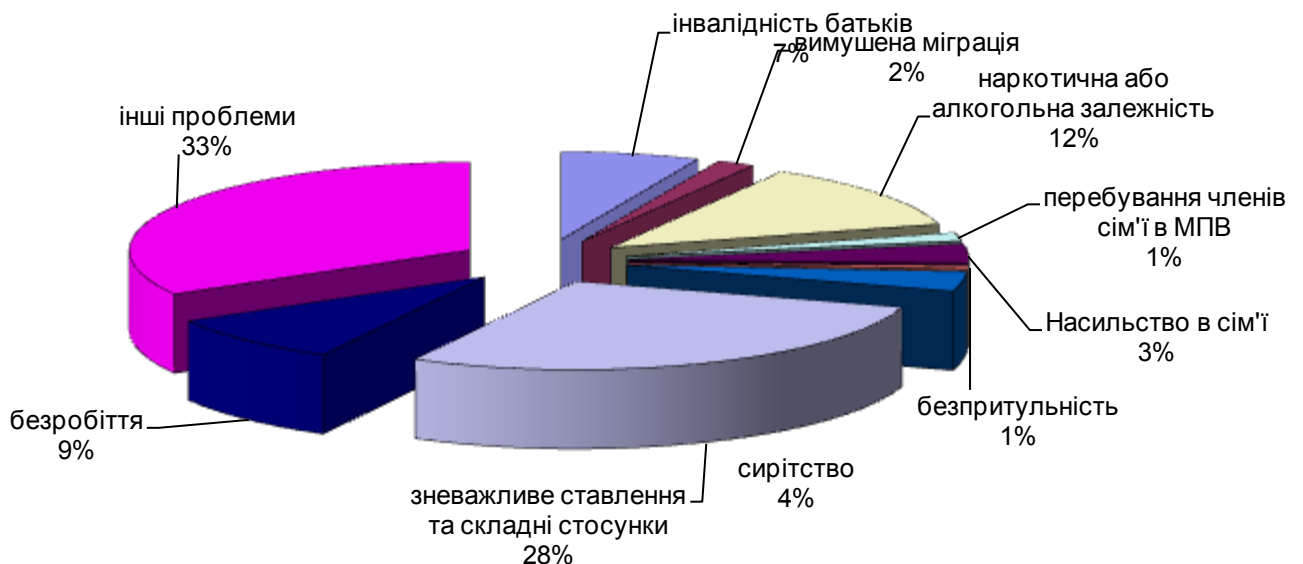
Високопільському (1,5%), Новокаховському районах (1% охоплення від загальної кількості сімей), Херсоні (менше 1%).

Після здійснення оцінки потреб дитини та її сім'ї і уточнення ступеню складних життєвих обставин 34% сімей з дітьми було знято з обліку. Тому на кінець року на обліку районних, міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді перебуває 5207 сімей у складних життєвих обставинах (в них дітей: 10245).

Найбільш поширена причина потрапляння в СЖО - зневажливе ставлення та складні стосунки в сім'ї (1460 сімей) – 28%. Показниками такого стану виступають: погіршення матеріального благополуччя сім'ї, відсутність нормальних умов для її життєдіяльності, які проявляються в підвищенні сімейної напруги, конфліктності, роздратування, що переноситься на членів сім'ї (дружину, чоловіка, дітей), погіршуються батьківсько-дитячі відносини. На другому місці алкогольна або наркотична залежність одного/декількох членів сім'ї (641 сім'я) – 12%. Малозабезпеченість, низький матеріальний рівень із-за відсутності роботи батьків теж є актуальною проблемою - за показником безробіття членів сім'ї поставлено на облік - 462 сім'ї, що складає 8% від загальної кількості (діаграма № 2).

Діаграма №2

Перелік складних життєвих обставин сімей, які перебувають на обліку станом на 31.12. 2014 року

Події в Криму та на Сході країни призвели до потоку вимушених переселенців, що додатково навантажило і систему центрів СССДМ, тому що більшість сімей вимушених переселенців знаходилися у складних життєвих обставинах або потрапили в СЖО внаслідок переїзду.

Протягом 2014 року до районних, міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді звернулось 1215 сімей (в них дітей: 1453) та 896 осіб, які переїхали з Донецької, Луганської областей та АР Крим. Спеціалістами центрів

СССДМ охоплено соціальними послугами 1172 сім'ї (в них дітей: 1188), з них 37 сімей взято під соціальний супровід, 1135 сімей охоплені послугами за карткою обліку роботи із сім'єю.

Серед питань, які були вирішені під час звернень переселенців до центрів СССДМ є переоформлення соціальних виплат та пенсій – 236 осіб, допомога у відновленні документів – 82 особи, консультації з юридичних питань – 398 осіб, влаштовано: до дитячих садків – 134 дитини; до загальноосвітніх закладів, коледжів - 402 дитини. Також, первинну психологічну допомогу отримали понад 932 особи та 165 дітей, з них психологами Херсонського міського центру СССДМ надано консультації 800 дорослим та 136 дітям.

З метою оцінки потреб дитини та її сім'ї, підтвердження інформації про складні життєві обставини, у 2014 році здійснено 20555 відвідувань сімей, що на 47% менше ніж у 2013 році.

У порівнянні з 2013 роком також відбулось зменшення у 1,46 рази (на 32%) кількості сімей, охоплених соціальним супроводом. Фактично всі показники надання послуг зменшились в 1,5-2 рази внаслідок скорочення фахівців із соціальної роботи в першому кварталі 2014 року. Проте порівнюючи з 2011 роком (фахівці ще не були введені) слід відмітити незначне зростання обсягів послуг. У 2011 році під супроводом перебувало 792 сім'ї (1522 дитини). У 2014 році соціальним супроводом було охоплено 2347 сімей (в них: 5106 дітей), з них 920 сімей (в них: 1986 дітей) або 17,6% від сімей, що стоять на обліку, взято під соціальний супровід у 2014 році. В середньому навантаження на одного соціального працівника 15,5 сімей протягом року.

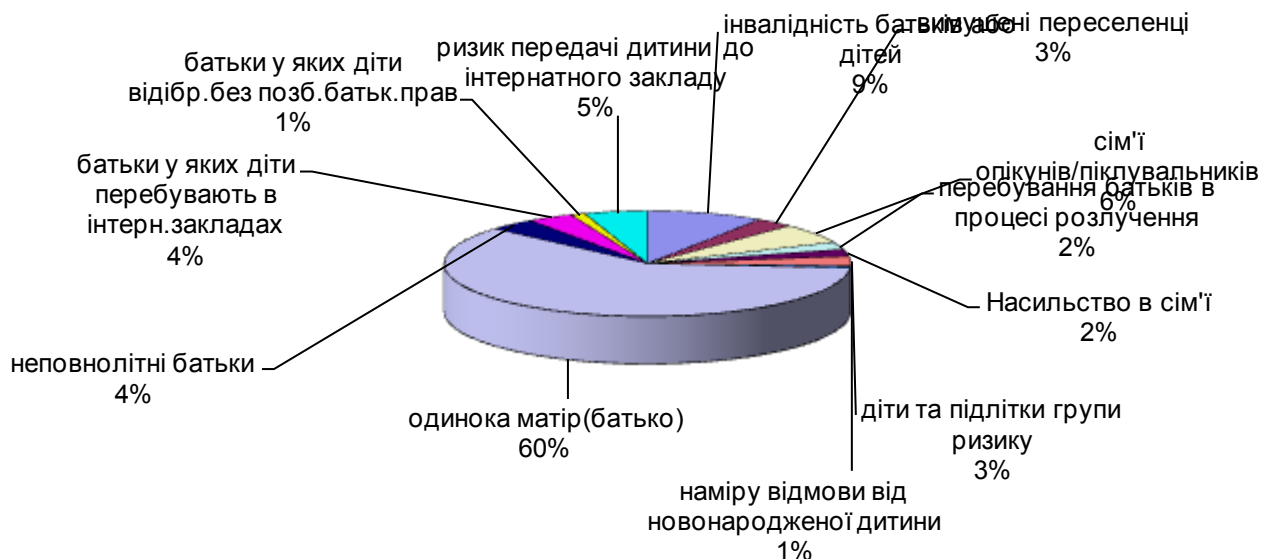
Разом з тим, слід прогнозувати тенденцію до подальшого зниження кількості послуг у 2015 році, що пов'язано з рядом факторів. В першу чергу економічних – фінансування системи вкрай обмежене, відсутні кошти на проїзд у віддалені від райцентрів села і селища для роботи з сім'ями. Також введення нових нормативів і функцій (зміни до Постанови Кабінету Міністрів України №1751 «Про затвердження Порядку призначення і виплати державної допомоги сім'ям з дітьми», наказ Мінсоцполітики від 09.07.2014 № 450) потребує додаткових затрат ресурсів і часу для виконання. За новими вимогами починаючи з жовтня 2014 року проведені комплексні оцінки потреб дитини та її сім'ї 158 сім'ям (в них: 314 дітей). Слід відзначити роботу Новотроїцького РМЦССДМ (оцінено 23 сім'ї, в них 46 дітей).

Фактично не спрацювали: Каховський, Генічеський, Херсонський міські, Генічеський районний (не взято жодної сім'ї з 26 жовтня 2014 року).

Основними категоріями отримувачів соціальних послуг, яким надавалися послуги в ході соціального супроводу за результатами оцінки потреб дитини та її сім'ї у 2014 році були: одинока матір (батько) – 60 % від загальної кількості сімей, які перебували під супроводом (743 сім'ї); проблема інвалідності батьків або дітей - 9% (109 сімей), батьки, діти яких перебувають в інтернатних закладах – 4% (45 сімей) та інше (діаграма №3).

Перелік складних життєвих обставин сімей, які опинилися в складних життєвих обставинах та перебували під соціальним супроводом у 2014 році

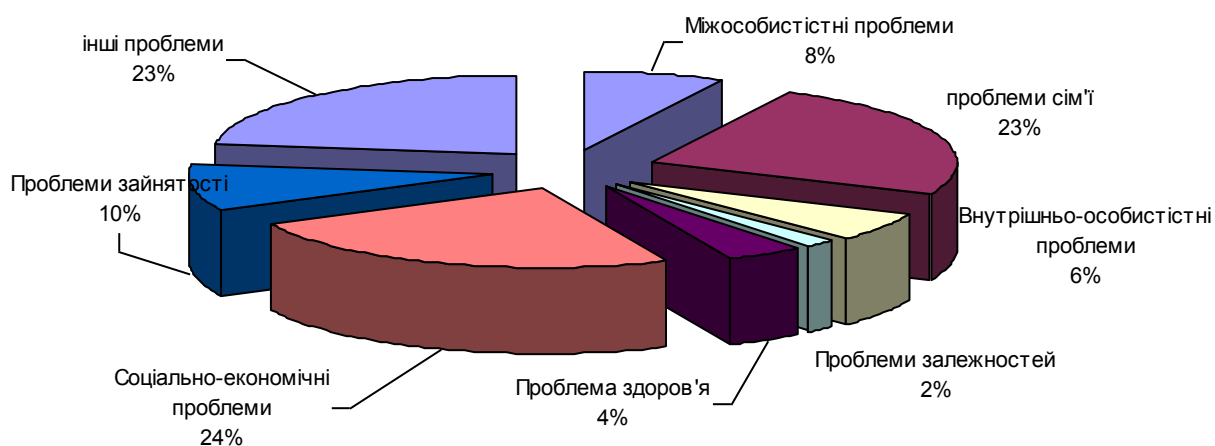

супроводу. З них: 1786 сімей у зв'язку з позитивним вирішенням складних життєвих обставин (88,6 % від загальної кількості знятих сімей з соціального супроводу), 126 сімей – без досягнення позитивного результату (6,2 %) у зв'язку з невиконанням сім'єю умов договору соціального супроводу, 73 сім'ї - у зв'язку зі зміною місця проживання (3,6%) та письмовою відмовою – 32 сім'ї (1,6%). У порівнянні з 2013 роком (2059 сімей) знято з соціального супроводу на 2 % менше.

У ході здійснення своєї професійної діяльності фахівці із соціальної роботи та спеціалісти центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надали сім'ям з дітьми 215298 соціальних послуг, з них: 120428 – за карткою отримувача послуг та 94840 - в ході соціального супроводу.

Найбільшу кількість складають соціально-економічні послуги та послуги, які пов'язані з проблемами сім'ї: налагодження соціальних зв'язків, планування із сім'єю заходів та дій щодо усунення причин, які спричинили складні життєві обставини, мобілізації власних ресурсів сім'ї, допомога батькам у розв'язанні конфліктних ситуацій в сім'ї. Найменшу: соціально-медичні та послуги з проблемою залежностей (діаграма №4). Порівняння з проблемами постановки на облік свідчить про недостатню роботу щодо первинної оцінки потреб та уточнення причини складних життєвих обставин.

Розподіл наданих соціальних послуг сім'ям, які перебувають на обліку центрів за проблематикою за 2014 рік

У результаті отримання соціальних послуг: задоволено клопотань щодо працевлаштування - 364 членам сімей; 1380 сімей оформлено (відновлено) необхідні документи; членів 581 сім'ї влаштовано на навчання, 364 – на роботу, 292 - задоволено клопотань щодо отримання допомоги у лікуванні; 372 – отримали реєстрацію за місцем проживання; 1412 – вирішено житлово-побутові проблеми, в тому числі поліпшення житлових умов, 408 – налагоджено (відновлено) соціальні зв'язки. Всього в ході соціального супроводу надано 141933 соціальних послуг.

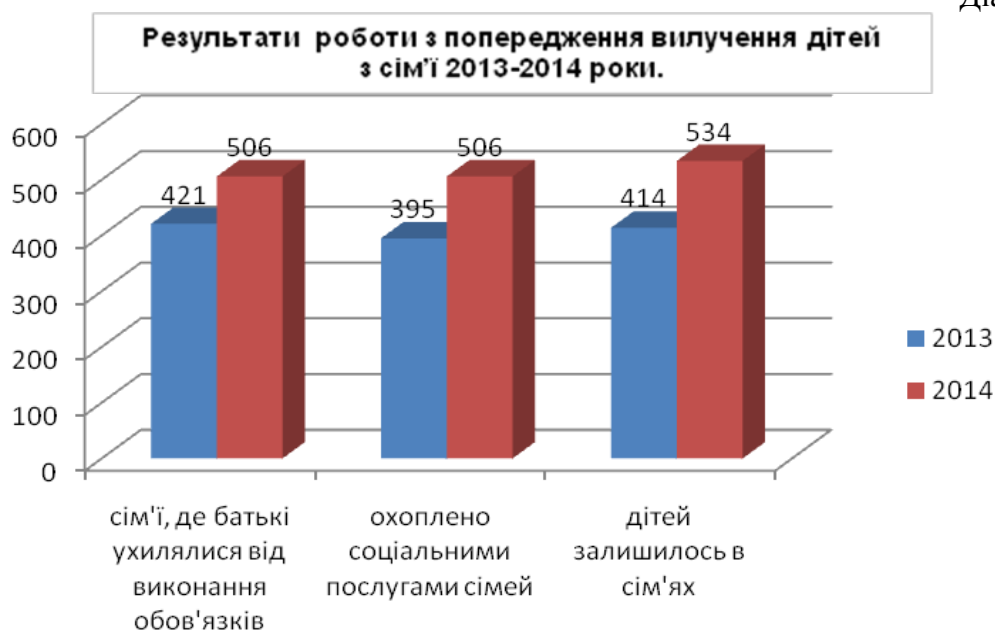
Одним із суттєвих показників соціального супроводу є повернення дітей до рідних батьків та недопущення вилучення дітей. Здійснення конкретних заходів щодо захисту прав дитини, спрямованих, насамперед, на її виховання та зростання в біологічній сім'ї, є одним із основних напрямів роботи служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, визначених Національною стратегією профілактики соціального сирітства на період до 2020 року.

Планом заходів, затверджених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 травня 2013 р. № 419-р передбачено декілька пріоритетних напрямів для виконання поставлених завдань, а саме: виявлення сімей з дітьми, в яких батьки (особи, які їх замінюють) неналежно виконують свої обов'язки у відношенні до дитини, та забезпечення їх соціальним супроводом з метою попередження вилучення дитини з сім'ї.

Протягом 2014 року на обліку центрів перебувало 506 сімей (1076 дітей) з причини ухиляння батьків від виконання своїх обов'язків по відношенню до дитини, в яких існував ризик вилучення дітей, з них: 255 сімей (570 дітей) знаходились під супроводом центрів СССДМ та 251 сім'я (506 дітей) отримали послуги за карткою отримувача послуг.

Як результат, попереджено вилучення 534 дітей із 231 сім'ї, в яких батьки ухиляються від виконання своїх обов'язків по відношенню до дитини – 93%.

Діаграма № 5

Центрами СССДМ здійснювалась також соціальна робота з сім'ями, діти з яких перебували в закладах державного утримання за заявою батьків.

У результаті проведеної роботи протягом 2014 року в біологічні сім'ї повернуто 25 дітей, що складає 6,6% від загальної кількості дітей, які перебували в закладах. Всього 380 дітей перебуває у закладах, за даними управління освіти і науки.

Проводилась робота з забезпечення соціального супроводу батьків, які позбавлені батьківських прав і мають намір звернутися до суду з позовом про їх поновлення. Метою роботи центрів СССДМ за даним напрямом є створення умов для відновлення виховної функції сім'ї та повернення дитини на виховання батькам.

Протягом 2014 року соціальним супроводом після позбавлення батьків батьківських прав охоплено 4 сім'ї що складає 9,8% від загальної кількості батьків, яких позбавлено батьківських прав (41 сім'я, де батьків позбавлено батьківських прав). З них 1 батька поновили у батьківських правах (Каховський р-н).

В цілому, за даним напрямком, роботу МРЦ СССДМ слід визначити недостатньою, особливо це стосується Голопристанського районного центру, де з 12 сімей, в яких позбавлено батьківських прав тільки 1 сім'ю взято під соціальний супровід, Цюрупинським районний центром з 14 сімей – не охоплено жодної.

Для забезпечення ефективної роботи служб соціальної підтримки сім'ї у 2015 році необхідно:

- сфокусувати соціальний супровід насамперед для сімей з дітьми, що знаходяться в кризі з метою мінімізації наслідків складних життєвих обставин, наприклад сім'ї в яких відібрано дітей без позбавлення батьківських прав, скоєно насилля щодо дитини, інші випадки, в яких не забезпечуються основні потреби дітей;
- розробити методичні рекомендації щодо роботи з окремими категоріями сімей;
- ввести в практику роботи визначення складності випадку з метою врахування під час прийняття рішення пріоритетів та наявних ресурсів;
- використовуючи данні служб у справах дітей, управлінь соціального захисту населення підвищити адресність надання соціальних послуг.

2.2. Профілактика раннього соціального сирітства.

З метою попередження відмов матерів від новонароджених дітей здійснюється відповідна робота здійснюється через мережу консультаційних пунктів при пологових стаціонарах, жіночих консультаціях, соціальному центрі матері та дитини.

Всього в області працює 21 консультаційний пункт (у пологових стаціонарах – 9, у жіночих консультаціях – 12).

У зв'язку з проведенням реформ, укрупненням медичних закладів, слід прогнозувати скорочення консультаційних пунктів.

Протягом 2014 року від лікарів пологових стаціонарів надійшло 17 повідомлень щодо жінок, які виявили намір відмовитися від новонародженої дитини. В районні ЦСССДМ – 12, в міські ЦСССДМ – 5. Проти 51 повідомлення в минулому році. Причини суттєвого зниження кількості матерів, що мають намір відмовитись від дітей не зрозумілі, ситуація потребує додаткового вивчення.

Спеціалістами мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді стовідсотково охоплено всіх жінок, стосовно яких надійшли повідомлення. В ході встановлення причин відмови від дитини надано комплекс соціальних послуг, спрямованих на збереження родинних стосунків між матір'ю та дитиною, на реінтеграцію дитини у сімейне оточення.

В результаті проведеної роботи 8 із 17 жінок змінили рішення та залишили дитину в сім'ї (діаграма 5).

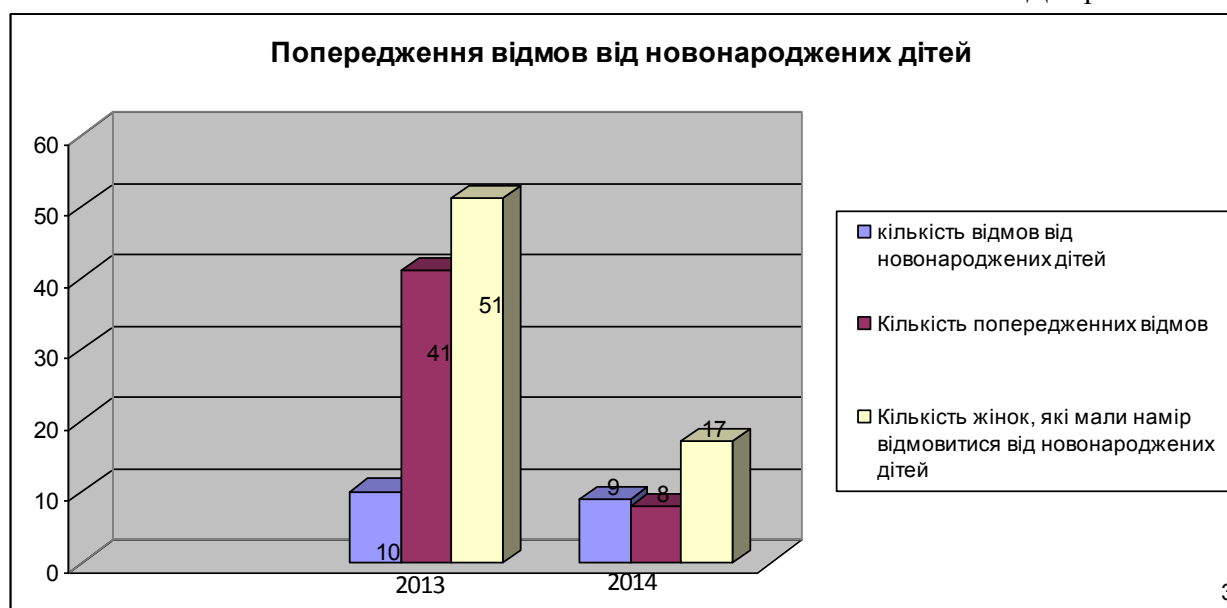
Не зважаючи на проведену роботу 9 жінок все ж таки відмовились від новонародженої дитини .

Основні причини відмов: глибокі вади здоров'я дитини або жінки; потреба в медичному догляді в стаціонарному закладі; алкогольна або наркотична залежність батьків; жінки, які завагітніли під час згвалтування чи інцесту, матері - особи з числа дітей-сиріт, що не мають власного житла.

Збільшилася кількість жінок, які до народження дитини не мали документів, що засвідчують особу. Згідно статистичних даних 77% жінок, які відмовилися від дитини у 2014 році, не мають власного житла та знаходяться у складному матеріальному становищі. Трапляються випадки, коли мати приїхала з іншого регіону

Основні труднощі що виникають під час надання соціальних послуг жінкам, які мали намір відмовитися від новонародженої дитини: нестача кваліфікованих фахівців, які можуть бути залучені до співпраці (юристи, психологи, тощо), а також відсутність фінансування для проведення навчань з підвищення кваліфікації соціальних працівників що працюють у консультативних пунктах; відсутність соціального житла на території сільських/селищних рад району.

Діаграма № 6

В Херсонській області з 2003 року функціонує Центр матері і дитини. Загальна кількість жінок з дітьми віком від народження до 18 місяців, які перебували в закладі протягом 2014 року – 33 жінки. Кількість вагітних жінок – 7. Станом на 15 січня 2014 року у центрі матері та дитини перебуває 10 жінок. Результативні показники роботи: знайдено/відновлено житло – 9; влаштовано на навчання – 4; налагодили/відновили стосунки з сім'єю – 27; оформлено/відновлено документи – 34; отримали навички по догляду за дитиною – 40; організовано медичне обстеження – 40; оформлено державну соціальну допомогу – 34; навчено практичним навичкам самообслуговування – 40; зменшено асоціальну поведінку – 40.

За звітний період надано послуг: вагітним жінкам – 420, жінкам з дітьми віком від народження до 18 місяців – 19800, дітям віком від народження до 18 місяців – 3168. За відповідний період 25 осіб вибуло з центру матері та дитини. З них: 10 – повернулись з дитиною до чоловіка, 12 – розпочали з дитиною самостійне життя, 3 – повернулись з дитиною до сім'ї батьків.

Для забезпечення ефективної роботи з профілактики раннього соціального сирітства у 2015 році необхідно:

- посилити роботу з жінками, що позбавлені батьківських прав щодо профілактики небажаної вагітності та репродуктивного здоров'я;
- провести навчання з підвищення кваліфікації для спеціалістів районних та міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з питань запобігання ранньому соціальному сирітству, та профілактики небажаної вагітності.

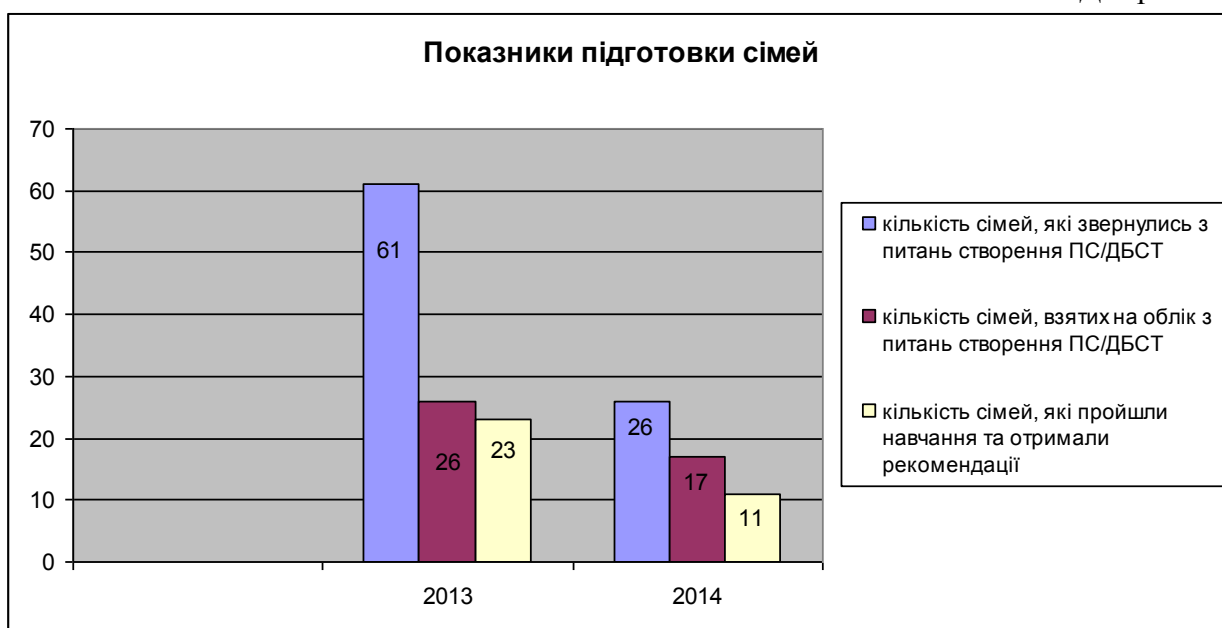
2.3. Соціальне супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

Спеціалістами мережі центрів СССДМ виконуються функції з пошуку, відбору та навчання кандидатів у прийомні батьки та батьки-вихователі, опікуни та піклувальники. Протягом 2014 року до центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді з питань створення прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу звернулися 21 особа/26 сімей, з яких 14 осіб/17 сімей взято на облік.

Існують причини, через які не всі бажаючі можуть створити прийомну сім'ю та ДБСТ, зокрема: через вимоги законодавства щодо норм житлової площі на одну особу та обов'язкового оформлення права власності на житлове приміщення. У 70% випадків трапляється ситуація, особливо в сільській місцевості, коли сім'я, що виявила бажання створити ПС чи ДБСТ проживає роками в будинку, але право власності не було переоформлено після смерті батьків. За відсутності документів щодо права власності на житлове приміщення, навіть якщо сільська рада може підтвердити, що і надалі будинок залишиться за сім'єю унеможлиблює створення ПС чи ДБСТ.

Крім того, значним обмеженням для бажаючих є невідповідність вимогам розміру доходів членів сім'ї, які можна підтвердити офіційно.

За відповідний період обласним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді проведено 4 навчальних семінарів-тренінгів для кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, опікуни, піклувальники. По закінченню навчання отримали довідки та рекомендації 11 сімей та 8 осіб – кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі; потенційні опікуни, піклувальники – 56 осіб. (діаграма 6,7).

Відповідно до наказу Мінсім'ямолодьспорту від 23 вересня 2009 року № 3357 «Про затвердження Порядку здійснення соціального супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу» кожна прийомна сім'я та дитячий будинок сімейного типу знаходяться під соціальним супроводженням відповідно до територіального розподілу. Протягом звітнього періоду під соціальним супроводженням перебувало 38 дитячих будинків сімейного типу (в них дітей – 249) та 177 прийомних сімей (в них дітей – 404).

За 2014 рік створено 7 дитячих будинку сімейного типу (в них влаштовано дітей – 53) та 17 прийомних сімей (в них – 51 дитина).

Найбільша кількість прийомних сімей в області у: Горностаївському, Бериславському, Високопільському, Іванівському, Чаплинському, Високопільському, Скадовському районах.

Для здійснення результативного соціального супроводження прийомних сімей та ДБСТ необхідні висококваліфіковані фахівці, зокрема психологи, які зазвичай відсутні на місцях. Слід зазначити про вкрай низький рівень фінансування програм обласного Центру, що унеможливорює якісну роботу у напрямку з підготовки та перепідготовки прийомних батьків, батьків-вихователів.

Станом на 10 січня 2015 року у Херсонській області проживає 1 прийомна сім'я, яка переселилась з тимчасово окупованої території України. Сім'я проживає в орендованій квартирі. Діти влаштовані у загальноосвітні навчальні заклади. Забезпечені канцелярськими засобами, одягом та всім необхідним. Прийомній матері було оформлені всі види державних виплат. Також сім'я отримала волонтерську допомогу від мешканців міста.

У минулому році проведено 1 навчання з підвищення виховного потенціалу прийомних батьків та батьків-вихователів на якому пройшли навчання 19 прийомних батьків. Необхідно взяти до уваги збільшення потреби у 2015 році в додаткових ресурсах у зв'язку з вимогами чинного законодавства стосовно планового перенавчання вже створених сімей.

Для забезпечення ефективної роботи в цьому напрямку у 2015 році необхідно:

- провести навчання спеціалістів центрів СССДМ щодо роботи з прийомними сім'ями та ДБСТ;
- активізувати роботу щодо підвищення виховного потенціалу прийомних батьків та батьків-вихователів.

2.4. Соціальна робота з дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, особами з їх числа.

На виконання Закону України від 13 січня 2005 року № 2342-IV «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді здійснюється робота з випускниками інтернатних закладів - дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, особами з їх числа, яка спрямована на їх соціальну та психологічну адаптацію, підготовку до самостійного життя.

Найбільш ефективною й оптимальною формою надання соціальної допомоги випускникам інтернатних закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, є індивідуальна робота.

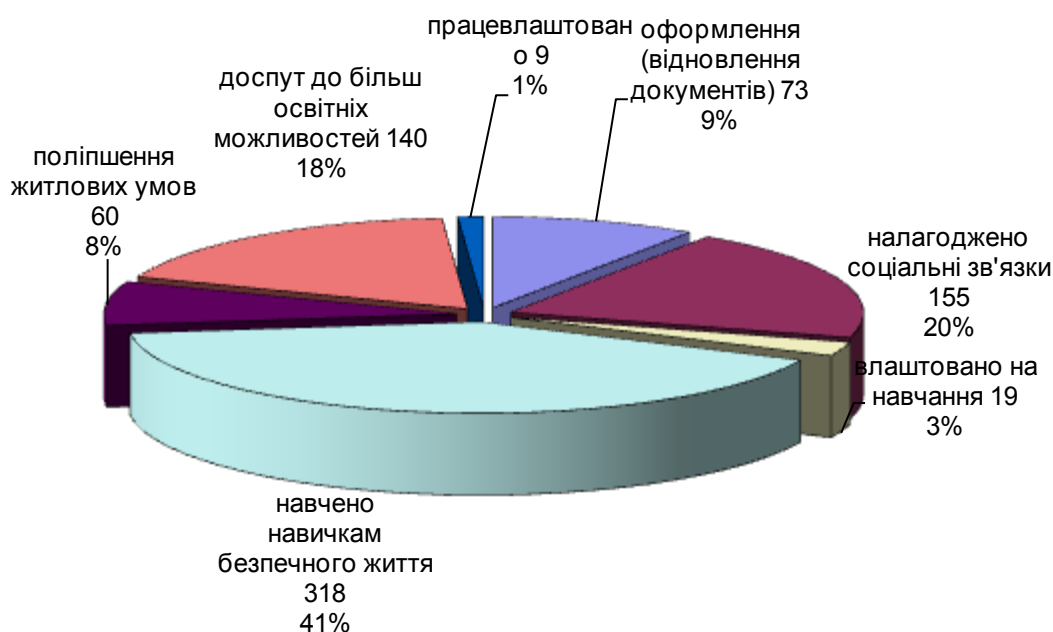
Соціальними послугами центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у звітному періоді охоплено 115 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, з числа випускників інтернатних закладів та 412 осіб з числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. Загальна кількість наданих індивідуальних послуг - 2399. Переважна більшість

послуг, що надавалися особам вищезазначеній категорії, стосувалася покращення їх адаптації у суспільстві: налагоджено або відновлено соціальні зв'язки – 155 особам, влаштовано на навчання – 19 осіб, отримано доступ до більш освітніх можливостей або соціальної активності - 140, навчено навичкам безпечного способу життя - 318 осіб, оформлено (відновлено) документи – 73 особам, вирішено житлово-побутові проблеми, у т.ч. поліпшення житлових умов – 60 особам.

Діаграма № 9

Кількість отримувачів послуг за результатами роботи

Під соціальним супроводом центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у звітному періоді з проблеми сирітства перебувало 32 особи. Показник взятих під соціальний супровід став на 55% менший, ніж у аналогічному періоді 2013 року (охоплено супроводом 71 особа). Основною причиною є скорочення фахівців із соціальної роботи мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Одним з актуальних питань у роботі із забезпечення прав дітей-сиріт та осіб з їх числа є питання надання житла.

Станом на 01 січня 2015 року на квартирному обліку перебуває 1064 особи, з них дітей (віком від 16 до 18 років) - 398, осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (віком від 18 до 23 років) - 666. Найбільше перебуває осіб у м. Херсоні – 106, Каховський район – 60, Голопристанський район – 63, Чаплинський – 49.

Обласним центрам соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді здійснюється моніторинг забезпеченості житлом та постановки на квартирний облік осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Банк даних дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа щоквартально оновлюється.

Протягом звітного періоду на квартирний облік поставлено 35 осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, знято з обліку – 100 осіб: Білозерський район – 19, Іванівський район – 25, Бериславський район – 2, Генічеський район – 4, Каланчацький район – 6, Новотроїцький район – 4, Каховський район – 3, Цюрупинський район – 25 (після проведення перереєстрації не надано документів, не проживають на території).

Житло отримали 8 осіб з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та 4 дитини з числа позбавлених батьківського піклування. Найкраще спрацювали Бериславський РЦСССДМ (2 особи), Чаплинський РЦСССДМ (3 дитини, позбавлені батьківського піклування), Голопристанський РЦСССДМ (1 особа), Горнастаївський РЦСССДМ (2 особи), Каланчацький РЦСССДМ (2 особи), Генічеський РЦСССДМ (1 дитини, позбавлені батьківського піклування) та Новокаховський міський ЦСССДМ (1 особа).

Так, показник питомої ваги дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, а також осіб з їх числа, яким надано житло до загальної кількості дітей вказаних категорій, що потребують житла на кінець року по області складає 1,12 % .

З метою подальшого розвитку та посилення роботи центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у сфері соціальної адаптації дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування необхідно реалізувати у 2015 році наступні заходи:

- спільно зі службою у справах дітей проводити заходи спрямовані на профілактику втрати житла дітьми зі статусом та контроль за збереженням наявного житла, переоформлення, недопущення заборгованості по комунальним платежам тощо;

- здійснювати контроль щодо перереєстрації громадян – осіб з числа дітей-сиріт, які перебувають на квартирному обліку з метою вчасного зняття їх з квартирної обліку (у зв'язку з переїздом в іншу місцевість, відсутністю потреби в житлі, тощо);

- проводити роботу під час формування місцевих бюджетів стосовно закладення коштів на придбання житла для осіб з числа дітей-сиріт.

2.5. Профілактика насильства у сім'ї.

Одним із напрямків роботи центрів СССДМ з сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах, є робота, спрямована на попередження насильства в сім'ї, надання соціальних послуг членам сімей, які постраждали від насильства.

Відповідно до наказу Мінсім'ямолодьспорту та Міністерства внутрішніх справ України від 07 вересня 2009 року № 3131/386 «Про затвердження Інструкції щодо порядку взаємодії структурних підрозділів, відповідальних за реалізацію державної політики щодо попередження насильства в сім'ї, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді та відповідних підрозділів органів внутрішніх справ з питань здійснення заходів з попередження насильства в сім'ї» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства соціальної політики №371/549 від 20.06.2012) питання щодо профілактики насильства у сім'ї координує Департамент соціального захисту населення, відповідні підрозділи якого на місцях залучають до надання соціальних послуг постраждалим від насилля в сім'ї центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Протягом 2014 року до центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді області надійшло 342 повідомлення про вчинення насильства в сім'ї, із них 47 повідомлень від служб у справах дітей, 53 повідомлення від органів внутрішніх справ та надійшло 72 звернення від: 57 жінок, 5 чоловіків та щодо 10 дітей. Що на 213 повідомлень менше ніж попереднього року. Зниження кількості повідомлень може бути пов'язано з перекладом функцій координації цієї роботи з управлінь у справах сім'ї, дітей та молоді на органи соціального захисту населення.

З метою перевірки факту вчинення насильства у сім'ї проведено 329 відвідувань сімей. З приводу насильства в сім'ї на облік центрів у 2014 році взято 94 сім'ї, що на 54 % менше у порівнянні з минулим роком (у 2013 році на облік центрів взято 204 сім'ї).

Через проблему насильства в сім'ї під соціальним супроводом з нововиявлених сімей у 2014 році перебувало 27 сімей, що на 68 % менше у порівнянні з минулим роком (у 2013 році під соціальним супроводом центрів перебувало 85 сімей з приводу насильства). Зменшення кількості охоплених супроводом сімей, які опинились у складних життєвих обставинах з приводу насильства відбулося внаслідок скорочення кількості фахівців із соціальної роботи (ФСР). Протягом 2014 року сім'ям, в яких вчинено насильство або існує реальна його загроза, надано 2051 (у 203 році - 5012 послуг), що на 59% менше попереднього року.

В результаті роботи з сім'ями щодо зменшення проявів насильства та жорстокого поводження з дітьми 6 дітей залишилось у родинах.

За висновками соціального супроводу щодо сімей з проблемами насильства, протягом звітного періоду знято з соціального супроводу з позитивним результатом 15 сімей, що на 44% менше ніж у 2013 році (27 сімей).

За карткою отримувача послуг допомогу отримали 354 особи, які постраждали від насильства в сім'ї, що на 51% менше, ніж у 2013 році (протягом 2013 року кількість отримувачів послуг через цю проблему становила 737 осіб).

Найбільш стримуючим фактором для надання ефективної допомоги сім'ям з проблемами насильства в сім'ї є недостатня кількість кваліфікованих

спеціалістів, які можуть забезпечити надання допомоги постраждалим від насильства. Взагалі ефективна робота з проблемами насильства можлива за участі кваліфікованих психологів.

Для забезпечення ефективної роботи в цьому напрямку у 2015 році необхідно:

- навчання спеціалістів центрів СССДМ;
- розглянути можливість створення спеціальних установ для осіб, які вчинили насильство в сім'ї та надання допомоги особам, що постраждали від насильства.

2.6. Профілактична робота у дитячому та молодіжному середовищі, у тому числі серед груп ризику.

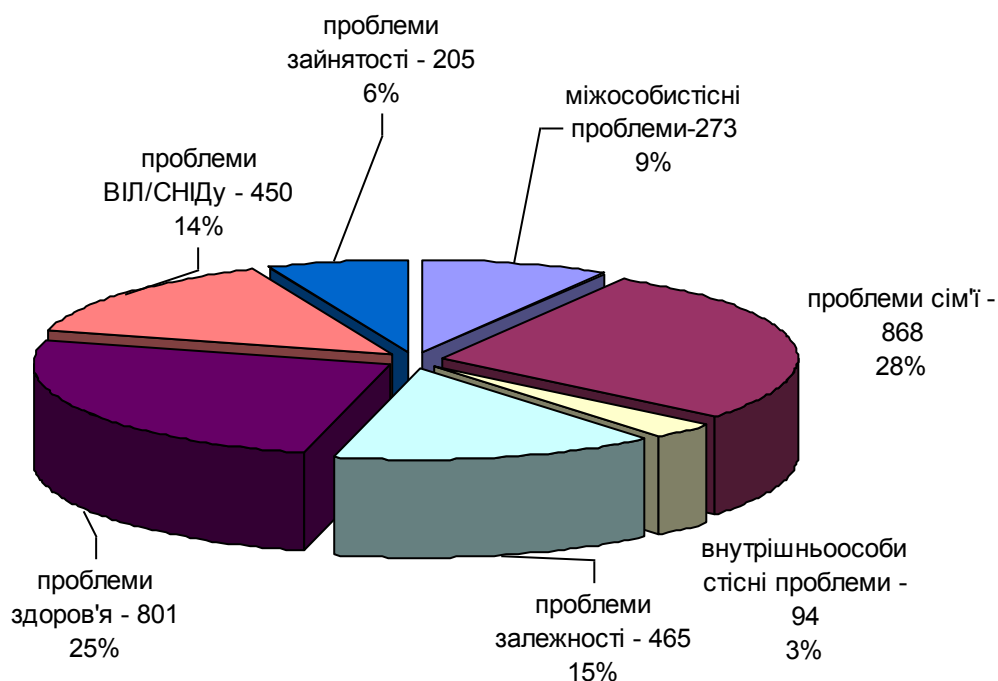
Реалізація центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді профілактичних заходів серед сімей, дітей та молоді здійснювалася наступним методом: індивідуальне та групове консультування, бесіди, тренінги, відеолекторії, профілактичні заходи в літніх оздоровчих таборах, розповсюдження інформаційно-просвітницьких матеріалів тощо.

Протягом 2014 року проведено 3845 інформаційно-просвітницьких заходів з різними категоріями населення, під час яких охоплено 66061 особа. Загальний показник охоплених профілактичними заходами в області становить 10,4% від загальної кількості населення області віком від 16 до 54 років (637285 осіб).

Найбільше проведено групових заходів Білозерським РЦСССДМ – 600, Чаплинський РЦСССДМ- 267, Новотроїцький РЦСССДМ – 307, Голопристанський РЦСССДМ – 336, Каланчацький – 203.

Діаграма № 10

Розподіл за проблематикою проведених групових заходів у 2014 році

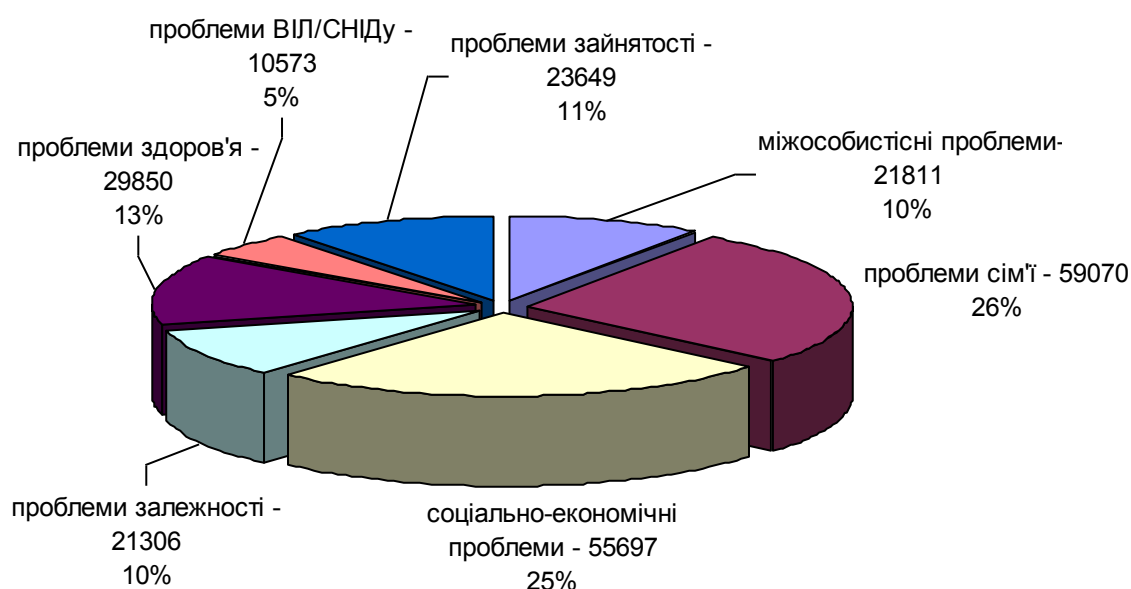

Також у 2014 році надано 258835 індивідуальних послуг (в порівнянні з 2013 роком (518306 індивідуальних послуг) кількість послуг зменшилось на 50%). Причиною є скорочення фахівців із соціальної роботи мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Найактуальнішими проблемами у звітному періоді це –соціально-економічні та проблеми сім'ї.

Найбільше послуг надали наступні центри СССДМ: Голопристанський РЦСССДМ – 27078, Новотроїцький РЦСССДМ – 24329, Білозерський РЦСССДМ – 57272, Херсонський МЦСССДМ- 108560, Каховський РЦСССДМ – 17282.

Діаграма № 11

Розподіл за проблематикою індивідуальних послуг наданих у 2014 році

Для підвищення якості та ефективності профілактичної роботи, розробити плани профілактичних заходів згідно специфіки території та потреби.

З метою профілактики та зменшення поширеності ВІЛ-інфекції в регіоні спеціалістами обласного, міських та районних центрів СССДМ здійснюється добровільне консультування та тестування на ВІЛ-інфекцію. Протягом 2014 року надано 463 індивідуальні послуги та 103 групові послуги з предтестового консультування; 289 осіб протестовані швидкими тестами на ВІЛ-інфекцію (2013 рік – 170 осіб). Відсоток протестованих складає 51% від кількості охоплених послугами предтестового консультування.

Протягом року здійснювалась профілактика ВІЛ-інфекції серед ін'єкційних споживачів наркотиків центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, у тому числі через мережу спеціалізованих формувань – служби соціально-профілактичної роботи (далі – Служби).

Станом на 01 січня 2015 року в регіоні функціонує 6 Служб. У Херсонській області на диспансерному обліку знаходяться 1947 осіб з числа вживачів психоактивних речовин, з них 1747 вживачів ін'єкційних наркотиків.

Протягом року загальна кількість охоплених вживачів психоактивних речовин - 452 особи, з яких ін'єкційних споживачів наркотиків (ІСН) – 295 осіб. Спеціалісти центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді забезпечують надання соціальних послуг, зокрема, надання послуг з добровільного консультування та тестування на ВІЛ-інфекцію (за наявності відповідних сертифікатів), мотиваційне консультування щодо зміни поведінки; направляють осіб, котрі до них звернулися, до спеціалістів державних установ/закладів та недержавних організацій.

У 2014 році відсоток охоплених послугами споживачів психоактивних речовин (ПАР) - 23 %, з них 17 % охоплено споживачів ін'єкційних наркотиків (СІН). Відсоток охоплених соціальними послугами споживачів ПАР у 2013 році (42%) .

Рівень охоплення клієнтів Службами соціально-профілактичної роботи у 2014 році

Назва Служби	Кількість охоплених вживачів психоактивних речовин, які не є вживачами ін'єкційних наркотиків		Кількість споживачів ін'єкційних наркотиків		Кількість офіційно зареєстрованих вживачів психоактивних речовин (у т.ч. СІН)
	2013	2014	2013	2014	
Нововоронцовська	10	0	5	4	31
Каховська	5	1	4	7	104
Скадовська	21	0	9	23	47
Херсонська	0	8	70	0	1142
Голопристанська	0	0	70	71	46
Чаплинська	0	0	162	167	162
Всього	36	7	320	272	1532

Рівень охоплення Службами клієнтів порівняно з минулим роком зменшився. Взагалі не працюють в цьому напрямку Херсонський міський ЦСССДМ, на 28% знизився показник Скадовської Служби соціально-профілактичної роботи. На достатньому рівні робота Чаплинської районної Служби та Голопристанської. Тенденція щодо зниження рівня охоплення службами соціально-профілактичної роботи, що спостерігається декілька років, буде посилюватись .

Фактори що впливають на це наступні: фінансове забезпечення, матеріали необхідні для аутріч-роботи з залежними з 2012 року поставлялись за

рахунок проекту «Профілактика ВІЛ-інфекції серед споживачів ін'єкційних наркотиків» за підтримки МБФ "Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні", На даний час проект завершено.

Для ефективної роботи у цьому напрямку 2015 році необхідно:

Визначити пріоритети профілактичної роботи виходячи з потреб територій та завдань місцевої соціальної політики, відповідно до визначених пріоритетів переформатувати роботу в цьому напрямку.

2.8. Соціальна робота з дітьми та молоддю з функціональними обмеженнями.

Функції центрів СССДМ по роботі з особами з функціональними обмеженнями здійснюються в рамках роботи з сім'ями, які опинились у складних життєвих обставинах. При зверненні сім'ї з даної проблеми здійснюється соціальне інспектування, за потреби, надаються соціальні послуги, здійснюється соціальний супровід чи патронаж.

Всього клієнтами центрів СССДМ у 2014 році стали 739 осіб з проблемою інвалідності (дітей до 18 років – 452, повнолітніх осіб – 287, з них молодь (18-35 років – 148).

Найкраще робота в цьому напрямку поставлена в Голопристанському, Цюрупинському та Білозерському районних центрах СССДМ, охоплено відповідно 10% та 24% від загальної кількості клієнтів з вищезазначеними проблемами, послуги яким надавались мережею центрів протягом 2014 року.

У звітному періоді особам з функціональними обмеженнями надано 4741 послуга, з них 2490 послуг дітям, 2251 послуга повнолітнім. Переважна більшість послуг, що надавались особам вищезазначеній категорії, стосувались покращення їх адаптації у суспільстві: налагоджено або відновлено соціальні зв'язки – 146 особам, залучено до реабілітаційних програм – 12 осіб, отримано доступ до більш освітніх можливостей або соціальної активності - 83 особи, навчено навичкам безпечного способу життя - 106 осіб, отримано допомогу у лікуванні та догляді – 93 особи, допомога в оформленні документів – 102 особи, поліпшення житлових умов – 95 особам, працевлаштовано – 3 особи, отримано допомогу одягом, взуттям, продуктовими наборами – 114 осіб.

Для забезпечення ефективної роботи із дітьми та молоді з функціональними обмеженнями у 2015 році необхідно:

- з метою ефективного надання соціальних послуг до роботи із зазначеною категорією осіб залучати громадські організації.

2.9 Соціальної роботи з особами, які перебувають у конфлікті з законом

Протягом 2014 року соціальною роботою охоплено 1857 молодих громадян віком від 14 до 35 років, які перебувають у конфлікті із законом та занесені на облік центрів СССДМ області, що на 41% менше ніж у 2013 році. З них: 166 – діти віком від 14 до 18 років та 1691 особа з 18 до 35 років.

Із загальної кількості молодих громадян, які перебувають на обліку:

- 383 – відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк (12 – віком від 14 до 18 років, 371 – віком від 18 до 35 років);
- 1441 молоді громадяни, засуджені до покарань не пов'язаних з позбавленням волі, звільнені від відбування покарання з випробуванням та з підстав, передбачених законом (153 – діти, 1288 – повнолітні особи);
- 36 молодих громадян, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення (4 – діти, 32 – повнолітні особи).

У порівнянні з 2013 роком на 75% збільшилась кількість дітей, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк (2013 рік – 3 дитини), проте повнолітніх осіб зменшилось на 9%.

Крім того у 2014 році на 42% зменшилась кількість дітей (265 дітей у 2013 році) та на 47% повнолітніх осіб (2449 осіб у 2013 році), засуджених до покарань не пов'язаних з позбавленням волі, звільнені від відбування покарання з випробуванням та з підстав, передбачених законом.

У 2014 році на 71% зменшилась кількість дітей, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення (14 дітей у 2013 році) та на 97% (1 особа у 2013 році) збільшилось осіб відповідної категорії.

В результаті проведеної роботи спеціалістами центрів СССДМ області надано 9880 соціальних послуг, з них: 1755 – віком від 14 до 18 років, 8125 – віком від 18 до 35 років.

Відповідно до Закону України «Про соціальні послуги» вказаній категорії осіб надавались наступні види соціальних послуг:

- психологічні: 924 послуги (204 – діти, 720 – повнолітні особи);
- соціально-педагогічні – 2024 (493 – діти, 1531 – повнолітні особи);
- юридичні – 830 (57 – діти, 773 – повнолітні особи);
- соціально-медичні – 1011 (103 – діти, 908 – повнолітні особи);
- соціально-економічні – 855 (151 – діти, 704 – повнолітні особи);
- інформаційні – 4236 (747 – діти, 3489 – повнолітні особи).

Ефективність соціальної роботи центрів соціальних служб з дітьми та молодими людьми, із зазначеною категорією молодих громадян, можна оцінити за такими показниками: 95 осіб працевлаштовано, 19 дітей та 9 осіб влаштовані на навчання, 7 дітей та 167 осіб отримали медичну допомогу, 99 дітям та 581 особі відновлено зв'язки з близьким соціальним оточенням, 13 дітям та 156 особам вирішено житлові проблеми, 8 дітям та 122 особам відновлено документи.

Під соціальним супроводом центрів СССДМ області перебувало 30 молодих громадян, з них: 13 – діти, 17 – повнолітні особи.

Загалом у звітному періоді соціальними послугами охоплені всі молоді громадяни, з приводу яких надійшли повідомлення до центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Для забезпечення ефективної роботи із особами, які перебувають у конфлікті з законом у 2015 році необхідно:

- проводити профілактичні заходи з учнівською та студентською молоддю щодо профілактики злочинності;
- продовжувати роботу з молодими громадянами які звільнились або звільняються з місць позбавлення волі, або засуджені до покарань не пов'язаних з позбавленням волі, звільнені від відбування покарання з випробуванням та з підстав, передбачених законом в напрямку ресоціалізації та соціальної адаптації;
- посилити координацію діяльності з кримінальною міліцією у справах дітей з метою попередження дитячої злочинності;
- з метою надання якісних та ефективних соціальних послуг до роботи із зазначеною категорією осіб залучати громадські, благодійні та релігійні організації.

3. Інша діяльність

3.1. Соціально-рекламна діяльність та робота із ЗМІ центрів СССДМ області

З метою забезпечення профілактичних групових заходів та індивідуальної роботи впродовж 2014 року власними силами спеціалістів центрів СССДМ створено 326 видів друкованої соціально-рекламної продукції. В тому числі: листівок – 179 видів; буклетів – 144 види. Основні тематичні напрямки: протидія ВІЛ-інфекції/СНІДу; формування здорового способу життя; попередження насильства в сім'ї; розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Проте найбільшу кількість соціально-рекламної продукції, що розповсюджувалась спеціалістами, виготовлена громадськими партнерськими організаціями. Її тематика: формування здорового способу життя, протидія ВІЛ-інфекції/СНІДу, розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. В тому числі за видами: 9 аудіороликів (здійснено 828 трансляцій), 157 (3806 трансляцій відеороликів), акцидентної продукції – 1567 примірників (14 видів), друкованої продукції – 29346 примірників (341 вид). В основному зростання (у 4 рази) спостерігається у трансляціях соціально-рекламних відеороликів.

Протягом 2014 року співпраця із ЗМІ області спланована, систематизована та проводилася відповідно до медіа-плану. Так, до кожного заходу підготовлені та надіслані ЗМІ прес-анонси, прес-релізи та пост-релізи. Організовано та проведено 315 прес-конференцій з соціальних проблем (2013 рік – 344). Безпосередньо обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у звітному періоді співпрацював з 35 ЗМІ області.

За ініціативи спеціалістів мережі центрів СССДМ області протягом року вийшло 444 публікації соціального спрямування, 94 телепередачі, 137 радіопередач (2013 рік: публікацій – 495, телепередач – 60, радіопередач – 152).

З метою формування позитивного іміджу діяльності мережі центрів серед мешканців територіальної громади області на сайті обласного центру СССДМ розміщено 427 новин, проти 400 новин у 2013 році. Розподіл тематики розміщеної інформації наступний:

- ВІЛ/СНІД та пропаганда здорового способу життя – 130;
- соціального сирітства, розвитку сімейних форм виховання – 53;
- захист прав дітей - 50;
- соціальна робота з сім'ями в СЖО, бідність – 48;
- благодійність – 32;
- попередження насильства в сім'ї – 22;
- робота з дітьми інвалідами – 12;
- протидія торгівлі людьми – 14;
- гендерної рівності – 15;
- інші – 51.

Аналіз роботи щодо наповнення матеріалами сайту свідчить про те, що максимальна кількість новин протягом року надходила від Бериславського, Голопристанського та Білозерського РЦССДМ, мінімальна – від Каховського, Нововоронцовського, Горностаївського, Генічеського, Великоолександрівського, Високопільського РЦССДМ та Херсонського МЦССДМ.

Слід зазначити, що у поточному році активізовано діяльність районних та міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді щодо заповнення пункту «Успішні історії» розділу меню «Про нас». За 2014 рік пункт «Успішні історії» розділу меню «Про нас» оновлений 49 соціальними історіями, що у 12 разів перевищує показник минулого року. Найбільше презентували свій досвід роботи у напрямку вирішення проблем сімей/осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах, Голопристанський, Нижньосірогозький, Бериславський РЦССДМ та Генічеський МЦССДМ. Не інформували висвітлення взагалі – Великоолександрівський, Верхньорогачицький, Високопільський, Генічеський, Іванівський, Скадовський РЦССДМ та Каховський МЦССДМ.

Проаналізувавши соціально-рекламну діяльність слід визначити наступні завдання обласного центру СССДМ на 2015 рік:

- продовжити спільно з громадськими та іншими партнерськими організаціями роботу щодо поширення соціально-рекламної продукції з питань соціальної проблематики;
- відділу методичного забезпечення соціальної роботи забезпечити комплект методичних та рекламних матеріалів з зазначених тем (статті, макети друкованої продукції, відеоролики тощо);

- активніше висвітлювати заходи, що проводяться центрами за допомогою інтернет-ЗМІ та соціальних мереж;
- підвищити якість інформаційних матеріалів веб-сайту обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

3.2. Аналіз роботи зі зверненнями громадян

Упродовж 2014 року до Херсонського обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді надійшло 39 звернень, проти 31 звернення громадян у 2013 році. Своєчасно надано відповіді, роз'яснення та необхідна інформація на всі звернення громадян регіону, іноземців та осіб без громадянства, які зверталися до обласного центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

До районних та міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді в Херсонській області надійшло 237 звернень громадян, проти 307 у попередньому році.

Це свідчить про активізацію роботи з боку державних службовців і фахівців із соціальної роботи районних та міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді у напрямку надання юридично-правової допомоги мешканцям відповідних територіальних громад безпосередньо за місцем проживання.

За тематикою звернень найбільша кількість становить за наступними проблемами:

- 20,6 % від кількості звернень щодо надання житла або адресної реєстрації;
- 15,4 % щодо соціального захисту, надання соціальних послуг, взяття під соціальний супровід;
- 7,7 % щодо захисту прав дітей;
- 5% щодо вирішення конфлікту у сім'ї;
- 2,6 % щодо призначення пенсії по втраті годувальника;
- 48,7 % - інші (в тому числі надання допомоги родинам переселенцям із окупованих територій та зони АТО).

За результатами розгляду звернень громадян, сім'ї були взяті під соціальний супровід або патронаж. Надана допомога у оформленні державних соціальних виплат, відновленні документи, поставленні на облік особи, які потребують поліпшення житлових умов. Зменшилась кількість звернень, що надходили до Президента України, Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України завдяки введенню посад фахівців із соціальної роботи, які забезпечують своєчасне виявлення сімей, які опинились в складних життєвих ситуаціях.

3.3. Матеріально-технічне забезпечення центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді

Аналіз матеріально-технічної забезпеченості центрів СССДМ області у 2014 році демонструє її покращення. Відсутні установи, які не мають власного

або орендованого приміщення. Активізовано роботу у напрямку щодо забезпечення телефонним зв'язком: зв'язок є у кожній установі мережі центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Херсонської області.

У 2014 році кількість комп'ютерів збільшилась з 269 до 309, що на 40 одиниць більше ніж у 2013 році, за рахунок придбання техніки для фахівців із соціальної роботи.

Станом на 1 січня 2014 року усі районні та міські центри СССДМ забезпечені комп'ютерною технікою у достатній кількості.

На початок 2015 року безлімітний інтернет-зв'язок наявний у всіх районних та міських центрах СССДМ.

Для проведення он-лайн конференцій та нарад установи мережі мають на балансі необхідне обладнання (мікрофони, веб-камери з мікрофоном).

Обласний та два районні центри утримують на балансі автомобілі.